

UCHWAŁA NR 88/XIII/25
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia „Oceny zasobów pomocy społecznej w Powiecie Grodziskim
za rok 2024”**

Na podstawie § 10 Statutu Powiatu Grodziskiego w związku z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

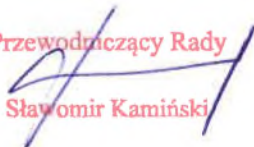
Przyjmuje się „Ocenę zasobów pomocy społecznej w Powiecie Grodziskim za rok 2024”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sławomir Kamiński

ZARZĄD POWIATU GRODZISKIEGO

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 dla powiatu grodziskiego

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej na terenie powiatu grodziskiego.....	4
2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia na terenie powiatu grodziskiego.....	5
2.1. Powiat – zadania PCPR w Grodzisku Mazowieckim	8
3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	15
4. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	20
5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.....	21
6. Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.....	23
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	27
8. Wnioski końcowe	28

WPROWADZENIE

Ocena zasobów pomocy społecznej jest realizacją wynikającą z ustawowego obowiązku zawartego w art. 19 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U z 2024 r., poz. 1283 ze zm.). Stosownie do treści wymienionego artykułu jednym z zadań własnych powiatu jest sporządzenie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Wymieniony obowiązek został sprecyzowany w art. 16 a cytowanej ustawy, wskazując jednocześnie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do przedstawienia oceny zasobów pomocy społecznej w terminie do dnia 30 kwietnia Radzie Powiatu. Formularz oceny zasobów pomocy społecznej został przygotowany w wersji jednego formularza dla gmin, powiatów oraz miast na prawach powiatu, jednakże komórki dotyczące zadań gminy są niecelowe i pozostają niedostępne dla formularza powiatu. W związku z powyższym dana jednostka samorządu terytorialnego może dokonać oceny w zakresie własnych zadań lub zleconych przez ustawę. Pozostałe zadania są nieaktywne dla powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim przedstawiło w niniejszej ocenie dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia, wybrane usługi świadczone przez jednostkę pomocy społecznej na rzecz jej beneficjentów w szerokim zakresie, zaprezentowało instytucje i organizacje pomocy społecznej funkcjonujące w powiecie, ich sytuację kadrową i potrzeby w zakresie zwiększenia tych zasobów. W ocenie zostały przedstawione także koszty prowadzenia i utrzymania zasobów pomocy społecznej na terenie powiatu grodziskiego. Zebrane w toku prac nad oceną dane mogą posłużyć do dokonania analiz zjawisk i problemów społecznych występujących na terenie powiatu grodziskiego oraz do sformułowania wstępnych wniosków i rekomendacji dla władz samorządu powiatu w zakresie przygotowania i realizacji przyszłej polityki społecznej w regionie. Jednak głównym celem opracowania jest ukazanie skali występujących problemów społecznych w układzie powiatowym oraz zwrócenie uwagi na uwarunkowania, które mimo że nie są bezpośrednio związane z pomocą społeczną, mają ogromny wpływ na katalog usług jakie należy rozwijać w tym systemie.

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej na terenie powiatu grodziskiego.

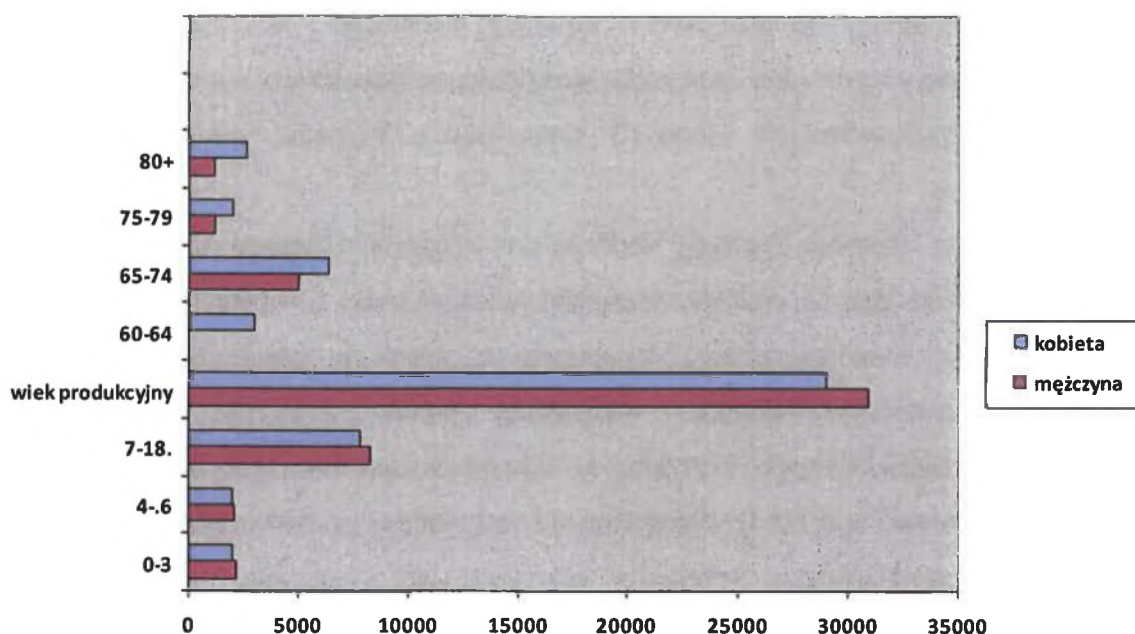
Powiat Grodziski jest jednym z 42 powiatów województwa mazowieckiego. Położony w odległości około 30 km na południowy – zachód od Warszawy. Zajmuje powierzchnię 367 km² i liczy ponad 100 tysięcy mieszkańców. W jego skład wchodzi sześć gmin o zróżnicowanym charakterze:

Gminy miejskie: Milanówek i Podkowa Leśna,

Gminy wiejskie: Baranów, Jaktorów i Żabia Wola,

Gmina miejsko – wiejska: Grodzisk Mazowiecki.

Ludność powiatu grodziskiego według grup wiekowych.

Według stanu na 30 czerwca 2024 roku, liczba ludności powiatu grodziskiego wyniosła 105 707 osób i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedzającego o 786 osób.

Wśród mieszkańców powiatu grodziskiego 51,82 % stanowiły kobiety, a 48,17 % mężczyźni. Struktura ludności powiatu przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 22,98%, osoby w wieku produkcyjnym 56,70 %, a w wieku poprodukcyjnym 20,32 %. Wśród niemalże 60 000 mieszkańców powiatu grodziskiego w

wieku produkcyjnym 1,68 % stanowią osoby bezrobotne, z czego 0,61 % długotrwale. Z prognozowanej liczby mieszkańców (perspektywa 10 letnia) wynika, że w okresie tym zwiększy się liczba osób w wieku produkcyjnym o 1 339, a liczba osób w wieku poprodukcyjnym aż o 11 916 (w tym 96,10% będą stanowiły osoby w wieku 75+).

2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia na terenie powiatu grodziskiego

Z ustawowo wskazanej pomocy i wsparcia korzystają osoby i rodziny mieszkające na terenie powiatu grodziskiego.

Do zadań powiatu w powyższym zakresie należą pomoc społeczna zarówno zadania własne powiatu, jak i zlecone z zakresu administracji rządowej, należące do właściwości powiatu. Poniższa tabela przedstawia charakterystykę osób korzystających ze wsparcia na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej (dane automatycznie zaciągane z systemu – powiązane ze sprawozdaniem MPiPS 03):

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	198	280	280
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	7	31	33
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0	0
Wiek 0 – 17	4	0	16	16
Wiek produkcyjny	5	7	33	33
Wiek poprodukcyjny	6	0	0	0
Liczba rodzin	7	7	14	14
Liczba osób w rodzinach	8	10	49	49
w tym: KOBIETY (z wiersza 2 – 6)				
Ogółem	9	4	17	17
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0	0
Wiek 0 – 17	11	0	5	5
Wiek 18 – 59	12	4	10	10

Wiek 60 lat i więcej	13	0	2	2
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	165	249	249
Liczba rodzin	15	165	249	249
Liczba osób w rodzinach	16	184	281	281

W powyższej tabeli wykazane zostały osoby i członkowie rodzin tych osób, które uzyskały wsparcie ze względu na realizację Indywidualnych Programów Integracji. W roku oceny do PCPR wpłynęły 44 wnioski (wzrost w stosunku do roku poprzedzającego o 70%) o udzielenie pomocy w ramach Indywidualnego Programu Integracji w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1946). Do realizacji wymienionego programu na terenie powiatu grodziskiego przystąpiło w efekcie 11 osób posiadających ochronę uzupełniającą oraz 2 posiadające status uchodźcy. Krajami pochodzenia tych osób były: Ukraina, Syria, Białoruś.

Wymienione osoby otrzymały decyzją świadczenie i z tego tytułu wydatkowana została kwota 181 529,00 zł na pokrycie kosztów utrzymania oraz wydatków związanych z nauką języka polskiego. Dodatkowo, w roku sprawozdawczym opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla jednej osoby w wysokości 540,00 zł. Na koniec roku sprawozdawczego w realizacji pozostaje 11 Indywidualnych Programów Integracji. Zadanie to jest finansowane ze środków rządowych.

Ogólnie w 2024 roku udzielono wsparcia łącznie 9 294 osobom i rodzinom , w tym:

- ✓ 31 cudzoziemcom/ uchodźcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji;
- ✓ 38 pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze w ramach Indywidualnego Programu Usamodzielnienia;
- ✓ 367 osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON w ramach zadania z zakresu rehabilitacji społecznej;
- ✓ 102 osobom z niepełnosprawnościami uczestniczącym w rehabilitacji w warsztatach terapii zajęciowej;
- ✓ 2 osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON otrzymanych w ramach zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej;

- ✓ 90 osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”;
- ✓ 1 osobie z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”;
- ✓ 90 osobom z niepełnosprawnościami przyznano wsparcie w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” ze środków Funduszu Sprawiedliwości;
- ✓ 10 osobom z niepełnosprawnościami w ramach realizowanego programu „Zajęcia Klubowe w WTZ”;
- ✓ 160 dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej przyznano świadczenia;
- ✓ 115 rodzinom zastępczym udzielono wsparcia niematerialnego (koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, szkolenia, grupa wsparcia itp.);
- ✓ 62 dzieciom udzielono wsparcia poprzez pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- ✓ 2 osobom w ramach skierowania do mieszkania treningowego;
- ✓ 282 osoby otrzymały wsparcie w ramach konsultacji psychologicznej, prawnej i z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- ✓ 12 osobom, które objęto działaniami korekcyjno-edukacyjnymi ukierunkowanymi na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową;
- ✓ 37 osobom, które uczestniczyły w zajęciach środowiskowego domu samopomocy;
- ✓ 98 osobom, które korzystały ze wsparcia w 2 domach pomocy społecznej;
- ✓ 4 096 osobom, które otrzymały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (w tym 1260 mieszkańcom powiatu grodziskiego, 1 716 mieszkańcom powiatu pruszkowskiego oraz 1 120 mieszkańcom powiatu warszawskiego zachodniego);
- ✓ 1 967 osobom, które uzyskały legitymację osoby niepełnosprawnej (w tym 614 mieszkańcom powiatu grodziskiego, 855 mieszkańcom powiatu pruszkowskiego oraz 498 mieszkańcom powiatu warszawskiego zachodniego);
- ✓ 1 696 osobom, które otrzymały kartę parkingową przysługującą osobom z niepełnosprawnością (w tym: 573 mieszkańcom powiatu grodziskiego, 729 mieszkańcom powiatu pruszkowskiego oraz 394 mieszkańcom powiatu warszawskiego zachodniego);
- ✓ 16 osobom w ramach udziału w warsztatach umiejętności wychowawczych;
- ✓ 20 osobom w ramach projektu „SILNI RODZICE – program wsparcia rodziców dzieci z zaburzeniami psychicznymi”;

Analizując ostatnią część tabeli podkreślić należy, że dwóch pracowników socjalnych zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim przeprowadza wywiady środowiskowe i aktualizacje wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osoby wymagającej wsparcia w terminach nie rzadziej niż co 6 miesięcy, w przypadku stałych form pomocy. Wywiad środowiskowy przeprowadzany jest również na potrzeby jednostki organizacyjnej pomocy społecznej spoza terenu powiatu grodziskiego. W roku 2024 pracownicy socjalni przeprowadzili wywiady w 249 rodzinach.

2.1. Powiat – zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje zadania powiatu wynikające głównie z niżej wymienionych aktów prawnych:

- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa o pomocy społecznej;
- ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Pieczą zastępczą

W roku 2024 pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pozostawało 115 rodzin zastępczych a w nich 160 dzieci.

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzina zastępcza spokrewniona	63	75
Rodzina zastępcza niezawodowa	49	61
Rodzina zastępcza zawodowa	2	12
Rodzinny dom dziecka	1	12
Ogółem	115	160

W trakcie roku sprawozdawczego w rodzinach zastępczych na terenie powiatu grodziskiego umieszczonych zostało 36 dzieci.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy finansowanie działalności rodzin zastępczych. Ustawa zawiera wachlarz różnego rodzaju form wsparcia finansowego, który został przedstawiony w poniższej tabeli:

Świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym na utrzymanie dzieci w 2024 roku

Rodzaj świadczenia	Kwota
Pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 738 141,09 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	35 380,81 zł
Jednorazowy dodatek z tytułu przyjmowanego dziecka	18 100,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie domu mieszkalnego RZZ	22 621,53 zł
Środki finansowe na utrzymanie domu mieszkalnego RDD	67 579,05 zł
Środki dofinansowanie do wypoczynku dziecka	6 800,00 zł
Świadczenie jednorazowe z tyt. zdarzeń losowych	1 500,00 zł
Świadczenie jednorazowe związane ze zdarzeniem mającym wpływ na jakość sprawowanej opieki	700,00 zł
Ogółem	1 890 820,48 zł

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinny dom dziecka przysługuje miesięczne wynagrodzenie oraz wsparcie w postaci osoby do pomocy w pracach gospodarskich i przy sprawowaniu opieki nad dziećmi.

W 2024 roku koszty te przedstawiały się następująco:

- koszty wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych z pochodnymi – **143 551,86 zł** (wzrost o 23% w stosunku do roku 2023);
- koszty wynagrodzenia prowadzącego rodzinny dom dziecka z pochodnymi – **101 827,27 zł** (wzrost o 39% w stosunku do roku 2023);
- koszty wynagrodzenia 1 osoby do pomocy w rodzinie zastępczej zawodowej oraz 2 osób w rodzinnym domu dziecka z pochodnymi wynosiły w 2024 roku – **169 461,72 zł** (wzrost o 140% w stosunku do roku 2023).

Dodatkowo z środków rządowych w okresie od 1 lipca 2024 do 31 grudnia 2024 roku wypłacono:

- dla 2 dzieci cudzoziemskich pozostających w rodzinie zastępczej świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie **11 318,76 zł.**
- dla 1 dziecka cudzoziemskiego pozostającego w rodzinie zastępczej wypłacono z Funduszu Pomocy Ukrainie – kwotę **17 424,00 zł.**

W ramach dotacji ze środków rządowych na dofinansowanie zadań powiatu z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej wypłacone zostały dodatki motywacyjne wraz z pochodnymi:

- dla 2 rodzin zastępczych zawodowych – 14 360,40 zł.
- dla 1 rodzinnego domu dziecka – 7 180,20 zł.

W roku 2024 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 62 dzieci z terenu powiatu grodziskiego.

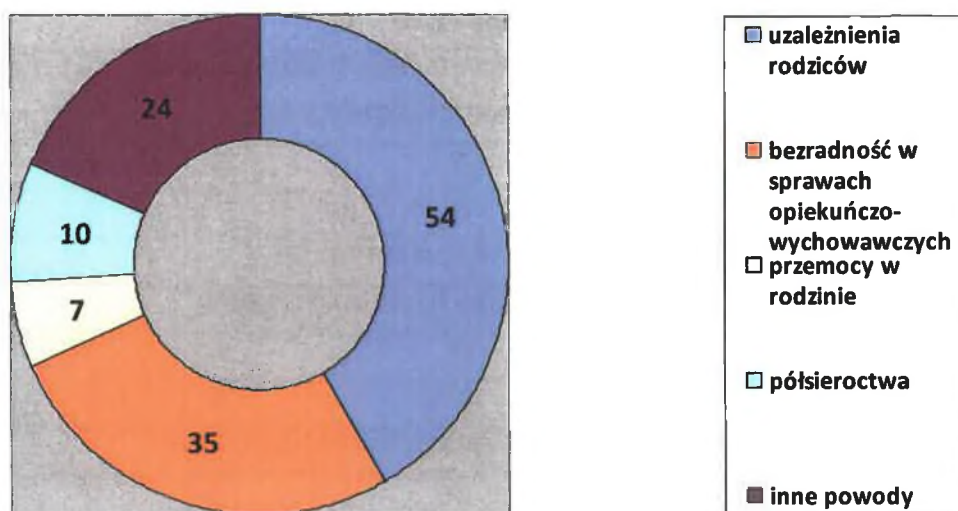
Na koniec okresu sprawozdawczego liczba osób umieszczonych w placówkach wynosiła 45, w tym:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego – 15 osób;
- placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego – 24 osoby;
- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne – 5 osób;
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny – 1 dziecko.

Za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej Powiat Grodziski poniósł koszty w wysokości 3 954 273,35 zł, co stanowi 9,8% więcej niż w roku 2023.

Na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje jedna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego. Jest ona prowadzona przez Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja” w Wólce Grodziskiej. Placówka przeznaczona jest dla 14 dzieci. Zarządzeniem Starosty Grodziskiego średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w tej placówce na rok 2024 ustalony został na kwotę 6 380,00 zł. Całkowity koszt funkcjonowania placówki w roku sprawozdawczym wyniósł 1 289 555,80 zł.

Przyczyna umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej:

Następstwem pobytu w pieczy zastępczej jest usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz osób opuszczających placówki. W minionym roku oceny, udzielono pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zgodnie z indywidualnymi programami usamodzielnienia.

Świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków w 2024 roku

Rodzaj świadczenia	po opuszczeniu rodziny zastępczej		po opuszczeniu placówki	
	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota
na kontynuowanie nauki	19	125 655,00 zł	19	122 364,00 zł
na usamodzielnienie	5	16 249,00 zł	2	18 959,00 zł
na zagospodarowanie	0	0,00 zł	0	0,00 zł

Rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałanie przemocy domowej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY			
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE			

Liczba osób korzystających z usług	1	10	12	12
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST. 1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	3	0	0	0
W TYM: (OD POZ. 4 DO POZ. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	7	0	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE				
Liczba osób	8	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	10	51	38	38
Wartość dofinansowania w złotych	11	369 777	581 556,57	581 556,57
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	12	159	182	182
Wartość dofinansowania w złotych	13	275 515	350 657,00	350 657,00
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	14	138	126	126
Wartość dofinansowania w złotych	15	381 957	492 131,00	492 131,00
PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”				
Liczba świadczeń	16	52	113	113
Wartość dofinansowania w złotych	17	399 897	405 447,82	405 447,82
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowania imprez	18	7	0	4
Liczba niepełnosprawnych uczestników	19	289	0,00	124
Wartość dofinansowania ogółem w	20	141 168	0,00	143 325

złotych				
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	21	0	0	1 000,00

Na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Grodziskim na lata 2021 – 2025 oraz Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2020-2025.

W roku 2024 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim otrzymało środki finansowe na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w wysokości 12 000 zł. Spotkania grupowe w ramach Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową były realizowane w okresie od 29.05.2024 r. do 04.09.2024 r.

Do Programu korekcyjno – edukacyjnego zostało zakwalifikowanych: 12 mężczyzn i 1 kobieta. Ostatecznie do programu przystąpiło 12 osób. Jedna osoba nie podjęła uczestnictwa pomimo kwalifikacji.

Środki finansowe wydatkowane na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2024 wynosiły ogółem 5 108 840,97 z tego:

- środki z PFRON – 4 745 672,97 zł,
- środki własne powiatu – 363 168,00 zł

W ramach wskazanych powyżej środków udzielono wsparcia w sposób następujący:

- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych: 182 osoby (ubiegało się 409 osób), w tym dla 124 uczestników i 58 opiekunów, Łączny koszt uczestnictwa w turnusach wyniósł 350 657,00 zł.

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze: 126 osób (ubiegało się 192 osoby). Łączny koszt dofinansowania wyniósł 492 131,00 zł.

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny: 21 osób (ubiegało się 35 osób). Łączny koszt dofinansowania wyniósł 52 816,40 zł.

- dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych: 38 osób (ubiegało się 114 osób). Wydatkowano łącznie kwotę 581 556,57 zł.

Powiat na realizację programu Aktywny Samorząd w roku 2024 otrzymał środki finansowe w łącznej wysokości 596 964,00 zł, w tym kwotę:

- 560 533,00 zł na realizację złożonych wniosków, z czego:
 - na Moduł I kwotę – 277 178,00 zł
 - na Moduł II kwotę – 283 355,00 zł,
- 28 026,00,00 zł na obsługę programu,
- 5 604,00 zł na promocję programu,
- 2 801, 00 zł na ewaluację programu.

W programie złożono 133 wnioski, z czego rozpatrzono pozytywnie 113, w tym:

- w Module I - 53 wniosków
- w Module II – 60 wniosków

Wyplacono dofinansowania:

- w Module I wyplacono kwote w wysokosci 213 688,82 zł dla 46 wnioskow
- w Module II wyplacono kwote w wysokosci 191 759,00 zł dla 60 wnioskow

Struktura dofinansowań wypłaconych w ramach programu „Aktywny Samorząd”

Moduł	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Wysokość wypłaconych środków*
Moduł I		
zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu	3	27 753,00 zł
Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	1	2 310,00 zł
zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	13	87 397,17 zł
zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	31 790,00 zł
utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	7	14 575,99 zł
zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	17 550,00 zł
zakup skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	2	16 500,00 zł
zapewnienie opieki dla osoby zależnej	4	10 712,66 zł
pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie weryfikacji domowej	13	5 100,00

Modul I	46	213 688,82 zł
Modul II	60	191 759,00 zł
Ogółem	106	405 447,82 zł

* Stan wykorzystania środków na dzień 31.12.2024

3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Katalog instytucjonalnych zasobów pomocy i wsparcia zawarty w ocenie zasobów pomocy społecznej jest szeroki, gdyż zawiera zarówno zasoby powiatu jak i zasoby gminy.

Instytucjonalne zasoby pomocy i wsparcia na terenie powiatu grodzkiego

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OŚRODKI WSPARCIA – OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	33	40	38
Liczba osób korzystających	2	36	37	37
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	3	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	11	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	990274	1 076 721	1 076 721
W TYM (Z WIERSZY 1-6)				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	33	33	33
Liczba osób korzystających	8	36	37	37
Liczba osób umieszczonych	9	3	33	33
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	11	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	990 274	1 076 721	1 076 721
DZienne Domy Pomocy				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób	16	0	0	0

zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE I NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	98	98	98
Liczba osób korzystających	33	109	109	109
Liczba osób umieszczonych	34	98	98	98
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	37	89	86	86
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	38	5 073 566	5 610 065	5 610 065
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	39	4	4	4
Liczba osób korzystających	40	2	2	4
Liczba osób umieszczonych	41	2	2	4
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	42	0	0	0

Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	43	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	44	18 425	8 429	8 429
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	2	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	47	308	282	282
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	2	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	56 495		
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	0	0	0
Liczba osób korzystających	51	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	54	14	14	14
Liczba osób korzystających	55	18	14	14
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	56	9	11	11
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	57	3 601 862	1 325 350	1 325 350
W TYM: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	58	0	0	0
Liczba osób korzystających	59	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	60	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	61	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	62	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	64	97	102	102
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	65	26	29	29

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	66	2 687 414	3 631 680	3 631 680
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	67	0	0	0

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, działający na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie umowy zawartej między Powiatem Grodziskim a Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej na terenie powiatu funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Ze względu na upływ w dniu 31 grudnia 2024 roku terminu obowiązywania umowy, w sierpniu 2024 roku został ogłoszony konkurs dla organizacji pozarządowych na prowadzenie środowiskowego domu samopomocy. Do konkursu przystąpiło Stowarzyszenie i zostało mu powierzono zadanie publiczne. Umowa zawarta została na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2029 roku.

W roku sprawozdawczym w zajęciach wspierająco – aktywizujących prowadzonych w tej jednostce brało udział 37 osób.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić odpowiedniej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Na terenie powiatu grodzkiego funkcjonują dwa ponadgminne domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim – dom dla osób w podeszłym wieku,
2. Dom Rehabilitacyjno – Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku – dom dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Świadczeniem niepieniężnym, formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniające się do prowadzenia samodzielnego życia jest mieszkanie treningowe. Osoba zamieszkująca w mieszkaniu treningowym jest obowiązana do ponoszenia częściowych kosztów utrzymania tego mieszkania proporcjonalnie do swoich dochodów. Starostwo Powiatu Grodzkiego posiada w swoich zasobach mieszkanie treningowe z możliwością umieszczenia w nim 4 osób. W roku oceny ze wsparcia w postaci pobytu w

mieszkańcu treningowym skorzystały 2 osoby usamodzielniane, które opuściły pieczę zastępczą.

W zasobach powiatu grodziskiego nie funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej. W celu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w sytuacji, gdy pojawi się kryzys podjęto współpracę z Powiatem Warszawskim Zachodnim dotyczącą powierzenia zadania ukierunkowanego na wsparcie dla kobiet w ciąży lub rodziców z dziećmi mieszkających na terenie powiatu grodziskiego i dotkniętych przemocą lub będących w innej sytuacji kryzysowej mające na celu zapewnienie takim osobom schronienia i innej pomocy. Na podstawie porozumienia, zawartego w 2023 r., Powiat Grodziski w roku oceny dysponował siedmioma miejscami w Domu Samotnej Matki w Laskach. W roku 2024 nikt nie korzystał z tej formy wsparcia.

Zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. Realizacją tego obowiązku są usługi specjalistycznego poradnictwa świadczone w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. Jego celem jest wsparcie mieszkańców powiatu w rozwiązywaniu spraw związanych między innymi z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinnych, przemocą w rodzinie, problemami wynikającymi z niepełnosprawności członka rodziny, problemami natury psychicznej.

Od 1 stycznia 2018 roku na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje placówka opiekuńczo – wychowawcza. Jest ona prowadzona przez Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja” w Grodzisku Mazowieckim.

Na terenie powiatu grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej, które prowadzą rehabilitację dla 102 uczestników. WTZ w Milanówku obejmuje rehabilitację 30 uczestników, natomiast WTZ w Grodzisku Mazowieckim prowadzi zajęcia dla 72 uczestników (zwiększenie liczby uczestników o 5 osób). Warsztaty terapii zajęciowej nie prowadzą działalności zarobkowej i są współfinansowane ze środków PFRON oraz środków własnych Powiatu. Wysokość środków wydatkowanych na funkcjonowanie Warsztatów w roku 2024 wyniosła łącznie 3 631 680,00 zł (ze środków PFRON - 3 268 512,00zł, ze środków powiatu – 363 168,00 zł).

Wymienione w ocenie zasobów pomocy społecznej noclegownie i schroniska dla osób bezdomnych oraz ogrzewalnie należą do kompetencji gminy.

4. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania ustawowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim wykonuje przy pomocy wykwalifikowanej i doświadczonej kadry, dodatkowej kadry pracującej na podstawie podpisanych umów ze specjalistami w zakresie poradnictwa oraz wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych to jest; domów pomocy społecznej, placówki opiekuńczo–wychowawczej opieki całodobowej, grup wsparcia i innych.

W roku oceny, kadra powiatowego centrum pomocy rodzinie liczyła 35 osób, w tym:

- kadra kierownicza 4 osoby,
- pracownicy socjalni 3 osoby,
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 6 osób,
- pozostali pracownicy 20 osób, w tym 10 osób w Powiatowym Zespole ds.

Orzekania o Niepełnosprawności.

Spośród zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie pracowników, 6 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej, w tym 2 pracowników socjalnych. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada jeden pracownik socjalny.

Dodatkowo, Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej zatrudniało na umowy cywilno – prawne specjalistów. W roku oceny bezpłatnych porad i konsultacji udzielali psycholodzy, prawnik oraz pedagog/psycholog, który został zatrudniony do pracy z rodzinami zastępczymi i dziećmi w nich przebywającymi, a także specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Utrzymanie instytucji zajmujących się udzielaniem wsparcia i pomocy z każdym rokiem wzrasta ze względu na rosnące potrzeby.

Zestawienie środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych w obszarach polityki społecznej.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	10 987 523	20 547 122	20 547 122
w tym: w budżecie PCPR	2	4 079 018	11 596 524	11 596 524
852 – POMOC SPOŁECZNA				
85202 – Domy pomocy społecznej	3	5 073 566	5 610 065	5 610 065
w tym: w budżecie PCPR	4	0	0	0
85203 – Ośrodki wsparcia	5	990 274	1 076 721	1 076 721
w tym: w budżecie PCPR	6	0	0	0
85205 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	7	28 800	31 999	31 999
w tym: w budżecie PCPR	8	10 800	11 999	
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	9	259	540	0,00
w tym: w budżecie PCPR	10	259	540	0,00
85218 – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	2 431 103	2 918 978	2 918 978
w tym: w budżecie PCPR	12	2 431 103	2 918 978	2 918 978
85220 – Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	13	90 425	89 279	89 279
w tym: w budżecie PCPR	14	0	0	0
85231 – Pomoc dla cudzoziemców	15	50 942	181 529	520 200
w tym: w budżecie PCPR	16	50 942	181 529	520 000
w tym: wydatki na pomoc cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	17	50 942	181 529	520 000
w tym: w budżecie PCPR	18	50 942	181 529	520 000
85232 – Centra Integracji Społecznej	19	0	0	0

w tym: w budżecie PCPR	20	0	0	0
85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	21	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	22	0	0	0
85295 – Pozostała działalność	23	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	24	0	3 596	0
853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	814 843	852 198	852 198
w tym: w budżecie PCPR	26	120 561	163 424	163 424
85321 – Zespoły orzekania o niepełnosprawności	27	1 416 855	1 843 891	1 843 891
w tym: w budżecie OPS/PCPR	28	1 416 855	1 843 891	1 843 891
85324 – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	29	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	30	0	0	0
85395 – Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	31	88 883	190 012	190 012
w tym: w budżecie PCPR	32	48 498	46 792	46 792
854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	34	0	0	0
85416 – pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	36	0	0	0
855 – RODZINA				
85501 – Świadczenie wychowawcze	37	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	38	0	0	0
85502 – Świadczenia rodzinne	39	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	40	0	0	0
85504 – wspieranie rodziny	41	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	42	0	0	0
85505 – tworzenie i funkcjonowanie żłobków	43	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	44	0	0	0
85506 – tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	45	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	46	0	0	0
85507 – dzienni opiekunowie	47	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	48	0	0	0
85508 – rodziny zastępcze	49	2 920 877	3 620 520	3 620 520
w tym: w budżecie PCPR	50	2 668 899	3 619 734	3 619 734
85510 – działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych	51	3 737 629	4 131 390	4 131 390
w tym: w budżecie OPS/PCPR	52	1 356 767	2 806 041	2 806 041

6. Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

W powiecie grodziskim realizowane są różnorodne programy mające na celu wsparcie mieszkańców powiatu w rozwiązywaniu problemów związanych z trudnymi sytuacjami życiowymi w których się znaleźli, poza wskazanymi powyżej.

W roku sprawozdawczym PCPR realizował program **"Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością"** edycja 2024, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Celem programu było zapewnienie osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym, umiarkowanym oraz dzieciom, wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W roku oceny z programu skorzystało 90 uczestników. Łącznie z przyznanej dotacji na realizację zadania wykorzystana została kwota 1 444 844,73 zł.

W dniu 1 lutego 2024 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę w sprawie dalszej realizacji programu **„Zajęcia klubowe w WTZ”**. Program ten miał na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Program realizowany był od lutego 2024 r. do grudnia 2024 r. z którego skorzystało 10 uczestników. Kwota wykorzystana ze środków PFRON wyniosła 62 135,50 zł, natomiast ze środków powiatu oraz gmin wykorzystano kwotę 313 099,77 zł.

Kolejno, w dniu 22 grudnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację Programu **„Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta**, a na realizatora wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Na realizację Programu przyznana została kwota 109 543 00 zł, z czego 5 216,00 zł to środki na obsługę. W roku 2023 wpłynął jeden wniosek o dofinansowanie, który spełnił

warunki formalne oraz merytoryczne. Przyznano dofinansowanie w kwocie 84 268,00 zł. Umowa dofinansowania jest podpisana na 36 miesięcy.

W celu zwiększenia różnorodności działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w dniu 22 grudnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację w latach 2022-2025 Programu **„Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie**. Do jego realizacji zostało wskazane PCPR w Grodzisku Mazowieckim. Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Kwota przyznanych środków na realizację Programu to 82 454,00 zł, z czego 3 926,00 zł to kwota na obsługę. W roku sprawozdawczym nie było osób zainteresowanych przystąpieniem do tego programu.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało i zrealizowało projekt z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego **„SILNI RODZICE – wsparcie dla rodziców dzieci z zaburzeniami psychicznymi”** współfinansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. Realizacja trwała od czerwca do października 2024 roku.

Program był odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne dla rodziców, którzy stają przed trudnościami w opiece nad swoimi dziećmi. Najmłodsi coraz częściej borykają się z różnorodnymi problemami emocjonalnymi i psychicznymi. Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim zgłasza się wielu rodziców, którzy nie potrafią odnaleźć się w sytuacji kryzysu swoich pociech.

Projekt zakładał zrealizowanie spotkań indywidualnych oraz warsztatów z elementami grupy wsparcia, szkolenie oraz zakup książki dotyczącej tematyki zaburzeń psychicznych u dzieci/nastolatków. W projekcie udział wzięło 20 osób – mieszkańców powiatu grodzkiego. Budżet projektu wyniósł 22 750 zł, w tym 17 745 zł to środki pochodzące z dofinansowania Samorządu Województwa Mazowieckiego, natomiast 5 005 zł to środki własne powiatu. Celem projektu **„SILNI RODZICE – wsparcie dla rodziców dzieci z zaburzeniami psychicznymi”** było wyposażenie ich w narzędzia do lepszego radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z wychowywaniem dziecka z problemami oraz zadbanie o siebie i swój dobrostan.

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim przystąpiło do konkursu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Program Osłonowy "Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej". Opracowano projekt na wsparcie pn. **„Wiedza to siła” – profilaktyka przeciwdziałania przemocy domowej**”, którego celem był rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Budżet projektu obejmował kwotę - 32 250 zł, z czego 12 000 zł miało stanowić wkład własny. Jednakże ze względu na przedłużające się prace związane z formalną stroną podpisywania umów na poziomie Ministerstwa przedłużały się na tyle, że Powiat Grodziski musiał zrezygnować z realizacji projektu ze względu na brak możliwości zrealizowania go.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było uczestnikiem konkursu Fundacji EY **„Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna”**. Celem Konkursu była organizacja kampanii społecznej na rzecz promowania rodzicielstwa zastępczego. Przedstawiony wniosek został oceniony pozytywnie i uzyskał 19,5 punktów (najlepszy wniosek miał 25,5 punktów), jednak nie uzyskał dofinansowania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie uzyskało wsparcie niefinansowe w ramach konkursu **„Zrozumieć dziecko – lokalnie”** Fundacji EY na zorganizowanie szkolenia dla opiekunów zastępczych. W ramach projektu Fundacja opłaciła koszty trenera na szkoleniu pn. **„Rodzicielstwo zastępcze – budowanie relacji w rodzinie zastępczej i z rodzicami biologicznymi”** – liczba uczestników 16 osób.

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum przygotowało wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza w ramach Działania VIII Usługi społeczne na rzecz rodzin, w ramach którego planowane było utworzenie na terenie powiatu grodzkiego ośrodka interwencji kryzysowej. Wniosek nie uzyskał pozytywnej oceny formalnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało w roku sprawozdawczym kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze, na którą składały się następujące działania:

- ❖ na okres 2 miesięcy wykupiono dwa bilbordy uliczne z plakatem promującym rodzicielstwo zastępcze;

- ❖ opracowano, wydrukowano plakaty (25 szt. A3 i 15 szt. A4) i ulotki (200 szt.), które zostały umieszczone w różnych instytucjach (szkoły, przedszkola, parafie, Centrum Kultury, Mediateka, PCPR, świetlice gminne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Starostwo Powiatowe w Grodzisku Mazowieckim, Urzędy Miejskie);
- ❖ plakat w formie elektronicznej został zamieszczony na stałe na stronie głównej Powiatu Grodziskiego i PCPR;
- ❖ wykorzystując portal społecznościowy Facebook zamieszczono plakat na portalach gmin i miast z terenu powiatu i forach mieszkańców;
- ❖ zwrócono się do szkół o przesłanie plakatu do rodziców uczniów poprzez dziennik elektroniczny;
- ❖ promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez audycje radiowe;
- ❖ przygotowano 2 spoty reklamowe promujące rodzicielstwo zastępcze zamieszczone na portalu Facebook - 4 823 wyświetlenia;
- ❖ przygotowano 3 filmy informacyjne dot. rodzicielstwa zastępczego zamieszczone na Facebooku (procedury, formy wsparcia, kto może zostać rodziną zastępczą) – 4 471 wyświetleń;
- ❖ na stronie internetowej PCPR (www.pcprgrodzisk.pl) na stałe zamieszczone są:
 - baner zawierający plakat promujący – strona główna;
 - baner przekierowuje do artykułu „Jak zostać rodziną zastępczą” (oglądany 3210 razy);
 - baner pn. piecza zastępcza zawierający:
 - artykuł „Idea rodzicielstwa zastępczego” – oglądany 791 razy
 - artykuł „Kto może zostać rodziną zastępczą” – oglądany 1284 razy
 - artykuł „Rodzaje rodzicielstwa zastępczego” – oglądany 975 razy
 - artykuł „Jak zostać rodziną zastępczą” – oglądany 694 razy
 - artykuł „Wsparcie i świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym” – oglądany 1081 razy
 - materiały promujące rodzinną pieczę zastępczą – oglądane 588 razy.

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Powiat grodziski na zasadzie partnerstwa współpracuje z organizacjami pozarządowymi znajdującymi się na terenie naszego powiatu oraz poza jego obszarem.

Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej realizuje zadania z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1491 ze zm.). Dnia 08.12.2023 roku podpisano Umowę Nr WF.3033.67.2023 o realizację zadania publicznego pod tytułem: Prowadzenie na terenie Powiatu Grodziskiego Domu Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, na czas określony do dnia 31.12.2028 roku.

Na podstawie umowy zawartej między Powiatem Grodziskim a Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej na terenie powiatu funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy KSN AW w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Umowa zawarta była na okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku. Dnia 21.11.2024 roku podpisano kolejną umowę o realizację zadania publicznego pod tytułem "Prowadzenie na terenie powiatu grodziskiego środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi" na czas określony od dnia 01.01.2025 roku do dnia 31.12.2029 roku.

Ponadto, na terenie powiatu Grodziskiego funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Placówki są prowadzone przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku oraz przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Malwa Plus w Grodzisku Mazowieckim.

Dodatkowo, na zasadzie zlecenia realizacji zadania na terenie powiatu grodziskiego Stowarzyszenie Dla Dzieci i Młodzieży „INSPIRACJA” z siedzibą w Wólce Grodzkiej prowadzi placówkę opiekuńczo–wychowawczą od 1 stycznia 2018 roku.

8. *Wnioski końcowe*

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej w powiecie grodziskim należy zauważyć, że zasoby instytucjonalne, organizacyjne i kadrowe zapewniają realizację zadań pomocy społecznej w sposób zgodny z prawem, skuteczny i oszczędny. Stosownie do zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej powiat grodziski realizuje zadania w sposób odpowiadający potrzebom mieszkańców powiatu.

Mając na względzie rozwiązywanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspieraniu osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka PCPR opracował i realizuje powiatową strategię.

Aby zminimalizować skutki negatywnych oddziaływań na rodzinę oraz wszelkim dysfunkcjom i problemom wynikającym z przemian społecznych w strukturach tut. centrum funkcjonuje poradnictwo specjalistyczne.

Jak wskazuje przeprowadzona analiza powiat grodziski dysponuje dwoma domami pomocy społecznej. Realizacja prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób jest kolejnym zadaniem pomocy społecznej.

Następnym zadaniem pomocy społecznej jest udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem.

W celu zapewnienia pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobietami w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się konieczna jest szeroko rozumiana praca socjalna.

Ważnym elementem procesu wspierania osób usamodzielnianych, jest umożliwienie im praktycznego wymiaru prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, z tego też powodu mieszkanie chronione jest swego rodzaju impulsem w integracji ze społecznością lokalną i społeczeństwem.

Istotnym aspektem pomocy potrzebującym jest nieustanne udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach. Wraz z przemianami społecznymi, których przykładem jest dynamiczny rozwój społeczeństwa informatycznego, czy też zróżnicowanie ekonomiczne środowisk, konieczne jest wychodzenie naprzeciw wszelkim dysfunkcjom i problemom wynikającym z tych przemian. Niezbędne są zatem szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz stałe doradztwo metodyczne dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

W celu zwiększenia profesjonalizacji kadry pomocy społecznej pracownicy PCPR w Grodzisku Mazowieckim, mając na względzie efektywność i jakość pracy, podnoszą swoje kwalifikacje.

Z uwagi na specyfikę pracy oraz złożoność i skalę problemów osób i rodzin klientów pomocy społecznej, tutejsze centrum podejmuje działania wynikające z rozeznanych potrzeb, w tym tworzy i realizuje programy osłonowe. Sytuacja taka implikuje konieczność stałego diagnozowania środowiska lokalnego.

Szczególnie istotne wydaje się wspieranie tworzenia infrastruktury przeznaczonej dla ofiar przemocy w rodzinie. Rozmiary i szkodliwość zjawiska związanego z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on często szybkiego podjęcia działań, dobrze zorganizowanych i zaplanowanych w celu poprawy stanu bezpieczeństwa życia. W celu zabezpieczenia mieszkańców Powiatu Grodzkiego w roku oceny Powiat Grodzki podjął współpracę z Powiatem Warszawskim Zachodnim w sprawie powierzenia zadania publicznego z obszaru pomocy społecznej w zakresie działań ukierunkowanych na wsparcie dla kobiet w ciąży lub rodziców z dziećmi mieszkających na terenie powiatu grodzkiego i dotkniętych przemocą lub będących w innej sytuacji kryzysowej mające na celu zapewnienie takim osobom schronienia. Na podstawie porozumienia zawartego z Powiatem Warszawskim Zachodnim w roku oceny Powiat Grodzki dysponował siedmioma miejscami w Domu Samotnej Matki w Laskach.

Przedstawiona ekspertyza jest połączeniem założeń teoretycznych z praktyczną realizacją zadań pomocy społecznej. Szczególnie zasadne, z uwagi na zwiększenie skuteczności funkcjonowania systemu pomocowego jest podejmowanie działań w ramach programów, których celem jest zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego. W kolejnych latach zakłada się :

- wspieranie działalności ŚDS w prowadzeniu oddziaływań wspierająco - aktywizujących osoby niepełnosprawne poprzez kontynuowanie i rozwój działalności;

- dalsze sukcesywne wzmacnianie roli WTZ w aktywizacji osób niepełnosprawnych;
- rozwijanie dziennych i popołudniowych oraz krótkoterminowych form opieki nad osobami zależnymi (np. pomoc w opiece wytchnieniowej dla opiekunów osób niepełnosprawnych, usługi asystenckie dla osób niepełnosprawnych);
- zwiększenie oferty wsparcia o dodatkowe formy wspierające rodziny w przewyciężaniu swoich problemów oraz podniesieniu ich kompetencji opiekuńczo - wychowawczych (na przykład; warsztaty umiejętności wychowawczych, poradnictwo rodzinne, terapia rodzinna);
- zwiększenie oferty instytucjonalnej pieczy zastępczej w postaci nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego;
- utworzenie na terenie powiatu grodziskiego ośrodka interwencji kryzysowej;
- utworzenie rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego;
- kontynuowanie działań informacyjno – promujących rodzicielstwo zastępcze;
- pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych niezawodowych i zawodowych;
- zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa, pracownika socjalnego;
- organizowanie szkoleń dla rodziców zastępczych podwyższających ich kompetencje wychowawcze;
- opracowanie i wdrożenie Programu Psychologiczno – Terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową;
- kontynuacja grupowych spotkań rodziców zastępczych o charakterze wspierającym;
- cykliczne realizowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej.

Rozważając Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej w 2024 roku istotnym jest dla zapewnienia sprawnej realizacji zadań PCPR zatrudnienie dodatkowych pracowników do realizacji zadań z obszaru poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychoterapeuta), pracownika Działu Świadczeń i Pomoc Środowiskowej i Działu Rehabilitacji oraz działów administracyjnych, aplikowanie o środki z innych źródeł w ramach programów i projektów (w tym PEFRON, programy rządowe i inne).